A°. 1857. N°. 303.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 23 DECEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 21 december.

Laatstleden donderdag avond hielden de voorstanders der hervorming van het Indisch bewind op nieuw eene openbare vergadering in St. Martenshall, en hielden zich tevens met het vraagstuk der Parlementaire hervormingen bezig. Een voorgesteld amendement, strekkende om lord *Canning* en lord *Palmerston* in staat van beschuldiging te stellen, vond geen bijval, maar de verklaring dat de Parlementaire hervorming, in den uitgestrektsten zin opgevat, het eenige middel is om een goed bewind over Indië te verwerven, werd met algemeene stemmen aangenomen, alsmede het voorstel om een verzoekschrift aan het Parlement te rigten, waarin de verlangde hervormingen in dat bewind zullen worden aangewezen. Geen enkel lid van het Hoogerhuis woonde deze vergadering bij, in welke de burggraaf van *Bury* het voorzitterschap bekleedde, en waar ook verscheiden zijner medeleden in het Lagerhuis, allen tot die Liberalen behoorende welke den sterksten vooruitgang willen, zoo als de heeren *Roebuck*, *Phinn*, *Murrough*, *Crawford*, *Otway* enz., tegenwoordig waren.

— Met het te water laten van het monsterschip *Leviathan* gaat het geenszins naar wensch. Woensdag werden op nieuw pogingen daartoe aangewend, maar na een rusteloozen arbeid van vier uren en eene aaneenschakeling van tegenspoeden, dewijl het eene gedeelte van den toestel na het andere op de bedroevendste wijze brak, is de arbeid gestaakt en tot onbepaalden tijd uitgesteld. Ofschoon vele deskundigen nog geenszins aan den eindelijken goeden uitslag wanhopen, maakt dit eindeloos dralen een treurigen indruk, vooral dewijl, zoo als te voorzien was, de luimige Parijzer bladen de *Leviathan* nu tot het bestendig mikpunt hunner spotternijen maken.

— De *Africa* heeft de brievenmaal uit New-York tot 10 dezer en 1,691,599 dollars in specie overgebragt. De boodschap van den President is verschenen en ademt een verzoenenden geest jegens het Buitenland, maar een zeer scherpen tegen de pogingen van *Walker* en de overige vrijbuiters. De President verheugt zich over de benoeming van een nieuwen Engelschen Gezant in de Vereenigde Staten, maar betreurt het dat alle punten van oneenigheid met Engeland nog niet vereffend zijn. Hij beveelt de nietigverklaring, met wederzijdsche toestemming, van het *Clayton-Bulwer* verdrag en het sluiten van een nieuw verdrag aan, uit hoofde de oorspronkelijke overeenkomst in Engeland en Noord-Amerika op verschillende wijze is uitgelegd. Van de zijde van Engeland zijn nieuwe voorstellen gedaan, maar door den President der Staten nog niet beantwoord. In de zaak van China verlangt hij de onzijdigheid gehandhaafd te zien, maar aan een verdrag dat tot bevordering van de belangen der handels wereld strekte zou hij zijne goedkeuring hechten. Naar Madrid is een nieuwe Gezant, tot vereffening der geschillen met Spanje, afgevaardigd. De boodschap verklaart zich tegen eene herziening van het tarief der Staten, naardien de tot hiertoe genomen proeven van zoodanige herziening gebleken zijn onvoldoende te wezen. Het bestaande bankstelsel der Staten wordt sterk gegispt en de voorwaardelijke uitgifte van twintig millioen dollars in schatkistbiljetten verlangd, om het deficit te bestrijden, dat door de geldcrisis in de ontvangsten ontstaan is.

PARIJS den 21 december.

Ll. vrijdag hebben de Keizer en de Keizerin te Neuilly de werkplaats bezocht van den heer *Carteron*, die eene nieuwe verw heeft uitgevonden, waardoor de daarmede bestreken voorwerpen onbrandbaar worden gemaakt. In tegenwoordigheid van HH. MM. werden verscheiden proeven genomen; de duurste dameskleedjes werden onbrandbaar bevonden; eveneens was het met linnen tenten, houten gebouwen met daken van stroo, zakken met brandbare stoffen gevuld enz.; van voorwerpen, welke slechts half bestreken waren, verbrandde alleen het niet bestreken gedeelte, terwijl het andere ongedeerd bleef. De Keizer en de Keizerin toefden anderhalf uur in de werkplaats van den heer *Carteron*, sloegen de verschillende proeven met belangstelling gade en betuigden bij herhaling hunne tevredenheid. Bij zijn vertrek liet Z. M. 500 fr. voor de werklieden der inrigting achter.

— De Minister van oorlog heeft nog 30,000 manschappen met verlof huiswaarts gezonden, waardoor het leger eene nieuwe vrij aanzienlijke vermindering heeft ondergaan.

— Eergisteren avond omstreeks zes ure werd een groot deel dezer hoofdstad eensklaps in een zoo dikken mist gehuld, dat men geen tien voetstappen voor zich kon uitzien en dat zelfs het gazlicht niet baatte; op de pleinen en langs de kaden was het gaan hoogst gevaarlijk en alle koetsiers moesten afstijgen om hunne paarden te geleiden, al roepende hunne nadering aankondigende. Op de bruggen en die punten waar de passage het drukste is waren stads-sergeanten met brandende toortsen geplaatst. Vreemd was het, dat men, in weerwil van den dikken mist in de straten, bij het omhoog slaan der oogen de sterren in de lucht zag flikkeren.

— Vóór zijne afreis uit Konstantinopel heeft lord *Stratford de Redcliffe*, de Engelsche gezant, zijne schulden slechts met ongeveer 50 per cent betaald.

— Een telegrafisch berigt uit Madrid van den 19 dezer meldt, dat de Koningin den vorigen dag reeds met hare Ministers gearbeid had en dat men gewigtige maatregelen te gemoet zag.

KEULEN den 21 december.

De oudste der geneesheeren te Dusseldorp, de geheime gezondheidsraad dr. *Bongard*, die zich een wèl verdienden roem verworven had, is gisteren, na langdurige ziekte, in den ouderdom van bijna 79 jaren aldaar overleden.

— Reeds wist men dat Pruissen geweigerd heeft aan de stad Hamburg soortgelijken bijstand te verleenen als zij te Weenen gevonden heeft. Thans deelt een Berlijnsch blad een brief van den president-minister *von Manteuffel*, gedagteekend 12 december, aan den heer *von Kamptz*, Pruissisch zaakgelastigde te Hamburg, mede, in welken de oorzaak dier weigering wordt medegedeeld. Ofschoon de Pruissische Regering ten volle genegen was het verzoek eener bevriende stad in te willigen en bovendien wist dat zij, door den Hamburger handel bij te staan, Pruissen zelf nuttig zou wezen, mogt zij zich nogtans niet ontveinzen dat zij, door de gevraagde leening van twee of drie millioen daalders toe te staan, de mogelijkheid zou verminderen om haren eigen handel en hare eigene nijverheid ter hulp te komen, en dat, bijaldien de geldleening aan Hamburg blijken mogt onvoldoende te zijn, daaruit groote ongelegenheden voor Pruissen zouden kunnen ontstaan. Weldra overtuigden de Ministers zich dan ook dat de gevraagde som niet genoegzaam zou wezen, en bovendien werden hunne beraadslagingen afgebroken door het berigt dat Hamburg eene leening van dertig millioen wilde sluiten. Toen de voorzitter van den Senaat, de heer *Mohring*, te Berlijn terugkwam, nadat de stad Hamburg eene leening van vijftien millioen marken banko gesloten had, verklaarden de Pruissische Ministers hem dat hunne finantiële inrigtingen hun niet vergunden onder de bestaande omstandigheden eene leening te doen, gelijk zulks door de nationale bank van Oostenrijk zonder bezwaar heeft kunnen geschieden. Hierbij komt nog dat de Pruissische Regering, tot haar groot leedwezen, de hoop nog niet voeden kan dat de toestand der Hamburgsche geldmarkt zich spoedig zal kunnen verbeteren.

— De Pruissische bank heeft heden haar disconto op handelspapier op 6½ per cent verminderd en dat voor de beleenbank op 7½ per cent vastgesteld.

— Een reeds ten jare 1840 door keizer *Nicolaas* beraamde, maar toenmaals, om gegronde redenen, door den Staatsraad ontraden maatregel, is nu door zijnen opvolger keizer *Alexander II* genomen. Die maatregel betreft de vrijverklaring der lijfeigenen, en ofschoon het daarop betrekkelijk Keizerlijk handschrift nog niet openbaar is gemaakt, weet men toch met zekerheid dat het aan de betrokkene autoriteiten is afgezonden en hoofdzakelijk de volgende bepalingen inhoudt: De boeren in de drie Poolsche gouvernementen Wilna, Kowno en Grodno zullen binnen twaalf jaren vrij zijn. De eigendom der gronden blijft aan de tegenwoordige bezitters gewaarborgd, maar aan de personen, die de bevolking daarvan uitmaken, zullen hunne woningen, de grond dien zij bearbeiden, en de daarmede verbonden tuinen, in eigendom worden afgestaan, onder de voorwaarde nogtans dat, gedurende de genoemde twaalf jaren, daarvoor eene schadeloosstelling aan hunne meesters zal worden betaald, het cijfer waarvan door te benoemen plaatselijke commissien bepaald zal worden, de arbeid van welke commissien daarna aan de beoordeeling eener algemeene, uit de drie Gouvernementen te benoemen commissie zal worden onderworpen, welke haar rapport aan den Keizer indient, die vervolgens daarop beslist. Welligt zal het in andere deelen des Rijks eenig misnoegen verwekken dat juist aan Poolsche gouvernementen dit voorregt het eerst te beurt valt, maar denkelijk zijn de Poolsche boeren rijper dan de overigen voor den beraamden trapswijzen overgang geacht, en getuigt de keuze derhalve van wijsheid en regtvaardigheid.

BRUSSEL den 21 december.

In de Kamer der Representanten werd heden een brief van den minister *Rogier* gelezen, waarin hij kennis geeft hoe hij, te Brussel en Antwerpen tot lid dier Kamer verkozen, de voorkeur aan de benoeming voor Antwerpen gegeven heeft. Genoemde Minister diende een wetsontwerp in, waarbij aan het departement van binnenlandsche zaken een crediet van 390,188 francs wordt geopend, tot dekking van de kosten der julij-feesten in 1856. Op het voorstel van den heer *H. de Brouckere* is het onderzoek van deze wet aan de vorige commissie opgedragen, die zich vroeger met deze zaak heeft bezig gehouden, en die nu, door de benoeming van twee leden in de plaats van twee niet herkozenen, voltallig is gemaakt. Van de uitgebragte verslagen is dat wegens het wetsontwerp op het contingent des legers staande vergadering behandeld en het ontwerp goedgekeurd.

Men zegt dat het Ministerie eerlang een wetsontwerp tot vermeerdering van het getal der Representanten zal indienen, volgens hetwelk Brussel twee, Turnhout, Charleroi, Namen en Luik ieder één lid meer dan thans naar het Huis der Representanten zou afzenden. Ook moet een wetsontwerp tot vermindering der redenen van onbevoegdheid tot de benoeming als Volksvertegenwoordiger in overweging zijn, hetwelk bij de leden der regterzijde vermoedelijk tegenstand vinden zal.

Volgens het door den Minister van justitie ingediend wetsontwerp zou het Hof van appèl te Luik op 21 leden gebragt worden, namelijk een eersten president, twee kamer-presidenten en achttien regters.

Het budget der middelen en wegen voor 1858 is op 141,910,790 francs vastgesteld, uit de directe en indirecte belastingen, den verkoop van domeingoederen en andere bijzondere bronnen voortspruitende. Bovendien zal de Regering schatkistbiljetten ten bedrage van 25 millioen francs kunnen uitgeven.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 22 december.

Reeds is gemeld, dat den 19 dezer alhier de plegtige overdragt heeft plaats gehad van het vaandel van het regement grenadiers en jagers, door den generaal-majoor *Scheltus*, aan den nieuw benoemden chef, den luitenant-kolonel *van Hoey Schilthouwer*, bij gelegenheid dat eerstgemelde hoofdofficier, zoo men weet, aan het hoofd is gesteld van de Militaire Akademie te Breda. Wij zijn thans in staat gesteld van bedoelde plegtigheid het volgende uitvoerige berigt mede te deelen:

Nadat de drie bataillons zich in een open carré hadden geschaard en het vaandel in het midden was geplaatst, deed de generaal-majoor *Scheltus* de regements-orde voorlezen, waarbij van zijne nieuwe bestemming werd kennis gegeven, en sprak daarna het korps nagenoeg op de volgende wijze aan:

„Onderofficieren, korporaals, grenadiers en jagers! Gij hebt mijne bestemming gehoord; wanneer ik deze plaats verlaat, zal ik hebben opgehouden uw kolonel te zijn. Hoe vereerend mij mijne nieuwe betrekking ook zij, hoe vele waarde ik ook hecht aan het vertrouwen, dat in mij gesteld is, beken ik echter, dat ik met een diep gevoel van leedwezen het regement en u allen verlaat. Gedurende ruim twee jaren kommandeerde ik het 2de bataillon; gedurende bijna drie jaren voerde ik het bevel over u allen; deze vijf jaren waren van de gelukkigste mijns levens. Door stipte pligtsbetrachting hebt gij mij het kommanderen gemakkelijk gemaakt; enkelen heb ik, tot mijn leedwezen, wel eens streng moeten straffen, maar zij ondergingen de hun opgelegde straf met gehoorzaamheid en toonden, dat ook zij wisten dat de krijgstucht de zenuw is van het militair bestaan. Waar ik mij ook begeve, weest verzekerd, dat ik u veelmaals gedachtig zal zijn. Herinnert u ook mijner; mogt gij dit met genoegen kunnen doen, dan zou dit het leed van mijn afscheid verzachten. Grenadiers en jagers! uw gewezen kolonel wenscht u alles goeds toe, zoowel in uwe volgende militaire loopbaan, als ook in het burgerleven, wanneer gij daartoe mogt terugkeeren."

Zich voorts tot den nieuw benoemden regements-chef, den luitenant-kolonel *van Hoey Schilthouwer*, wendende, vervolgde de generaal *Scheltus*: „Mijnheer de luitenant-kolonel! Bijna drie jaren geleden viel mij de eer te beurt, die nu u deel is geworden; ik wensch u daarmede van harte geluk; geluk met het bevel over het schoone keurkorps, over een regement, dat, ik durf het gerust zeggen, zich onderscheidt door krijgstucht, orde, tenue en geoefendheid. Veroorloof mij het regement in zijn geheel u bijzonder aan te bevelen. Eene goede aanbeveling hebben allen, door hunne wijze van dienen, zich waardig gemaakt, en ik betwijfel geenzins of zij zullen zoo voortgaan en door stipte pligtsbetrachting zich waardig maken, dat ook later dezelfde getuigenis door u zal kunnen worden afgelegd. En nu, mijnheer de luitenant-kolonel! nog een dure pligt, nog eene zware taak blijft mij te vervullen over, namelijk de overgave van het *Vaandel*, van dat schoone vaandel, prijkende met het Metalen Kruis, eenmaal door Z. M. koning *Willem II* gedragen, en met den lauwerkrans, door H. M. de Koningin-Moeder vereerd; van dat vaandel dat aan mij werd toevertrouwd, dat ik gedurende drie jaren in rust heb bewaard, en waarvoor, — hadden de omstandigheden medegebragt dat het onder mijn bevel voor den vijand ware ontrold, — ik den Hemel had afgebeden, mij kracht en sterkte te geven, om het in eere te behouden. Het bevel over het regement heb ik u, mijnheer de luitenant-kolonel, overgegeven; het vaandel geef ik u ook in volle vertrouwen over. Ik houde mij overtuigd dat het in goede handen zal zijn, en dat, met de trouwe medehulp van het brave regement grenadiers en jagers, aan dat vaandel geen leed zal kunnen wedervaren, maar dat het altijd in eere zal behouden blijven. Van dat vaandel scheide ik met een bedroefd hart. Het is ons door den Koning toevertrouwd, door den Koning, aan wien wij allen, en ik in het bijzonder, zooveel verschuldigd zijn. Welaan, grenadiers en jagers, indien gij het zoo wel meent met mij, als ik u genegen ben, indien het afscheid, dat mij zoozeer treft, ook u niet onverschillig is, welaan, tot laatst vaarwel, roept met mij uit: *Leve de Koning!*"

Na dezen met geestdrift herhaalden kreet, verwijderde zich de generaal-majoor *Scheltus*, op zijnen weg door de troepen met een hartelijk „*Leve de kolonel Scheltus*" begroet wordende.

De officieren van het regement verzamelden zich vervolgens in de bibliotheek-zaal van het korps, en aldaar

nam de generaal *Scheltus* ook in het bijzonder afscheid van hen op eene wijze, die niet ligt zal vergeten worden, en die in menig oog een traan van gevoel deed opwellen, terwijl de afgetreden chef voor zich de verzekering kon wegdragen, dat zijn aandenken bij het korps, dat hij zoo waardig kommandeerde, en waar hij zoo zeer de algemeene hoogachting en genegenheid gewonnen had, steeds levendig en in eere zal gehouden worden.

— In de heden alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad werd door den heer *Guyot* een voorstel gedaan, strekkende om het schrobben van straten en stoepen des vrijdags en zaturdags des morgens vóór tien ure, mits bij geen vriezend weder, te vergunnen, over welk voorstel nader zal worden beraadslaagd. — In den loop der zitting werd onder anderen beraadslaagd over de verhuring van eene woning op de Prinsegracht aan *Mirande*, waaromtrent Burgemeester en Wethouders, in overleg met den huurder, hadden voorgesteld tot die verhuring wederom over te gaan, onder bepaling, dat er aan de lotelingen (daar de zittingen van den militieraad in de nabijheid worden gehouden) geen sterke drank zal worden verstrekt. Dat voorstel werd door sommigen te veel en door anderen te weinig geacht. De eersten oordeelden, dat het niet baten en dat men de bepaling ontduiken zou, daar zich in de nabijheid andere herbergen bevinden. De laatsten wenschten, dat geen huis van de stad verhuurd werd als er sterke drank in zou verkocht worden. Hiertegen merkte men echter op, dat men dan te ver zou gaan, want dat men dan de koffijkamer van den schouwburg en het gemeentelijk badhuis zou kunnen sluiten. Het einde was, dat met 14 tegen 11 stemmen werd aangenomen het voorstel van Burgemeester en Wethouders, zoodat er alleen aan geen lotelingen sterke drank zal worden verstrekt. — Ook maakte een onderwerp van discussie uit de vaststelling van het maximum van onderstand door de stad te verleenen in 1858. De heer *van Bosse* beweerde, dat dit maximum hooger was dan in andere plaatsen en dat over het algemeen de uitgaven voor het burgerlijk armbestuur alhier te hoog waren. Het kwam hem voor, dat een maximum van *f* 1. 50 per week voor een huisgezin te hoog was. Dat gevoelen werd door eenige leden ondersteund, maar door anderen bestreden. Intusschen bleek het uit de gehouden discussie, dat het maximum van *f* 1 50 in 1856 niet was overschreden, zoodat dit den heer *van Bosse* aanleiding gaf om een bepaald voorstel te doen, om dat cijfer ook als maximum aan te nemen, met uitzondering van eenige gevallen, zooals bij blindheid, kraamvrouwen en dergelijke. Dat voorstel is ten slotte met 15 tegen 10 stemmen aangenomen, waarna het maximum voor 1858 voor het overige werd goedgekeurd.

— De publieke verkooping van het aanzienlijk landgoed *Langenhorst* heeft gisteren alhier geen voortgang gehad, daar het uit de hand is verkocht.

— Het Prov. Geregtshof in Zuidholland, kamer van strafzaken, heeft heden uitspraak gedaan in zake *van den Berg*, *Roest* en *van Zutlecom*, allen laatst woonachtig te Delft. De Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage had, bij vonnis van 30 november jl., eerstgemelden schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde misdaad van diefstal in de fabriek van zijnen meester, den heer *Hartogh Heys*, en hem diensvolgens veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, met de kosten, doch de tweede en derde beklaagden van de aan hen respectivelijk ten laste gelegde misdaden van des bewust de gestolene vijlen te hebben opgekocht, wetende dat zij gestolen waren, vrijgesproken, als zijnde het de Regtbank regtens niet overtuigend bewezen, dat zij hebben kunnen weten, dat zij gestolen waren, de kosten te hunnen aanzien te dragen door den Staat. Zoowel de veroordeelde als het Openbaar Ministerie was tegen dit vonnis gekomen in hooger beroep. Het Hof heeft, bij arrest van heden, het vonnis der Regtbank in allen deele bevestigd en den veroordeelde tevens veroordeeld in de kosten van het hooger beroep, zooveel hem betreft, terwijl de overige kosten zullen worden gedragen door den Staat. De tweede en derde beschuldigden zijn diensvolgens onmiddellijk op vrije voeten gesteld, waartegen het Openbaar Ministerie zich niet heeft verzet.

— Al de haringschuiten zijn thans behouden te Scheveningen teruggekeerd. Zonder het zoo droevig lot dat de *Jongste Wees* heeft ondergaan, zou dit jaar onze vloot weder van rampen verschoond zijn gebleven. Ofschoon de visscherij niet zoo gezegend is afgeloopen als verleden jaar, hetwelk het jaar bij uitnemendheid gunstig mag genoemd worden, bestaat er toch alle reden van groote dankbaarheid. Immers niet minder dan 20,073,000 stuks steurharing en 250 ton pekelharing van de beste hoedanigheid werden aangebragt en de markt bleef tot het einde, vooral wat betrof de onder den Engelschen wal gevangen wordende haring, buitengemeen hoog. Vier schuiten hebben 5 reizen, 22 schuiten 4 reizen, 56 schuiten 3 reizen, 29 schuiten 2 reizen en 4 schuiten eene reis gedaan. Wij laten hier een kort overzigt volgen van de vangst, gedurende de laatste jaren: in 1850 beliep deze, van 59 schuiten, 6,600,000; in 1851, van 63 schuiten, 8,100,000; in 1852, van 72 schuiten, 9,396,000; in 1853, van 77 schuiten, 16,590,000; in 1854, van 90 schuiten, 11,729,000; in 1855, van 101 schuiten, 13,396,000, en in 1856, van 108 schuiten, 25,031,000 stuks. Dit jaar bestond de vloot, gelijk men weet, uit 116 vaartuigen.

— Wij vestigen de bijzondere aandacht op de luisterrijke soirée, die morgen avond in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal gehouden worden. Het zal het laatste concert zijn, waarop de beroemde violist, de heer *Henri Wieniawski*, zich, in vereeniging met het Fransche tooneelgezelschap, alhier zal doen hooren. Ook de heer *Caubet*, de hoogst verdienstelijke eerste tenor, zal aan dat concert deel nemen. Wijders zal de derde voorstelling gegeven worden van de nieuwe opera: *les dragons de Villars*, die de vorige malen zeer goed heeft bevallen. Alles vereenigt zich dus, om den schouwburg te bezoeken, werwaarts zich ongetwijfeld zeer velen even als zaturdag jl. zullen begeven.

ROTTERDAM den 22 december.

Het rapport der commissie van finantien nopens art. 8 der verordening op het gedistilleerd, hetwelk ll. donderdag in de zitting van den Gemeenteraad alhier is ingekomen, ging vergezeld van de volgende missive van heeren Burgemeester en Wethouders:

„ *Mijne Heeren!* Bij gelegenheid van de behandeling van een adres van handelaars in gedistilleerd, ter zake van invordering of restitutie van plaatselijke belasting op dat voorwerp van verbruik, ingevolge art. 8 der verordening op de invordering van dat middel, van 20 december 1855, zijn wij door u uitgenoodigd om in overweging te nemen of er ook termen zouden kunnen bestaan om in de bepalingen van dat artikel wijziging te brengen en daaromtrent verslag en zoo noodig een voorstel te doen. Ten einde hieraan te voldoen hebben wij de commissie voor de plaatselijke finantien verzocht ons ten aanzien van de bedoelde vraag hare denkbeelden mede te deelen en daarop van die zijde het zeer uitvoerig rapport ontvangen, dat wij hierbij aan u overleggen. Wij kunnen ons geheel met den inhoud van dit stuk vereenigen. Zoowel op de daarbij ontwikkelde gronden als uit hoofde de dagelijksche ondervinding ons heeft doen zien, dat de invordering van de belasting op het gedistilleerd zonder het bepaalde bij art. 8 der verordening op de invordering daarvan, niet behoorlijk geschieden kan, meenen wij er ten sterkste bij u op te moeten aandringen, dat het bedoelde artikel onveranderd worde behouden."

Het rapport der commissie van finantien zelf luidt als volgt:

Bij uwe missive van den 5 october ll., n.° $\frac{3353}{1258}$, werden wij uitgenoodigd, om in overweging te nemen of er ook termen zouden kunnen bestaan, om in de bepalingen van art. 8 der verordening op het gedistilleerd wijzigingen te brengen, en daaromtrent verslag en, zoo noodig, een voorstel te doen. Reeds bij onze rapporten van 10 en 17 november ll., n.s 292 en 296, gaven wij u te kennen, dat wij dit punt in gezette overweging zouden nemen, en wij zijn thans gereed u het resultaat dier overwegingen mede te deelen. Wij hebben gemeend daarbij in eenige meer algemeene beschouwingen te moeten treden, ten einde u met onze zienswijze geheel en al bekend te maken, en u in de gelegenheid te stellen de kwestie, die, naar het ons voorkomt, door velen zeer eenzijdig wordt voorgesteld, van alle kanten te bezien.

Art. 8 der verordening op het gedistilleerd is van den navolgenden inhoud: „ De uitvoerbiljetten, waarop restitutie van betaalde opcenten of belasting wordt verleend, en de Rijksbiljetten, waarop afschrijving van crediet wordt toegestaan, moeten door schippers of andere personen, met den vervoer belast, aan de beambten der gemeentebelasting bij den post, waar langs de partijen worden uitgevoerd, worden vertoond. Bij accoord-bevinding stellen die beambten eene verklaring daarvan op de biljetten. Geene restitutie van belasting wordt verleend op uitvoerbiljetten, waarop die verklaring ontbreekt. Van die partijen, waarvan bij het terugkomen der vervoerbiljetten of volgbrieven, door de hiervoren bedoelde verklaring der beambten, niet blijkt dat zij bij den uitvoer zijn nagezien, wordt door den ontvanger de plaatselijke belasting, ten bedrage der opcenten, van de afzenders ingevorderd. Indien blijken mogt, dat het verzuim van afteekening is ontstaan door omstandigheden, geheel onafhankelijk van den wil desgenen, die met den uitvoer is belast, zijn Burgemeester en Wethouders bevoegd, omtrent het begane verzuim vrijstelling te verleenen."

En als wij nu nagaan, wat door belanghebbenden, in verschillende adressen, over dit artikel is in het midden gebragt, dan schijnt hun verlangen te zijn: of om de geheele 4de alinea in te trekken; of om de *vervoerders* en niet de afzenders voor het niet afteekenen der biljetten verantwoordelijk te stellen; of om aan Burgemeester en Wethouders over te laten om, al mogten de biljetten niet zijn afgeteekend, vrijdom te geven van de plaatselijke belasting, indien zij namelijk tot de overtuiging kwamen, dat het gedistilleerd werkelijk ter plaatse zijner bestemming was aangekomen.

Door deze drieërlei denkbeelden te bespreken zullen wij tevens gelegenheid hebben de zaak in zijn geheel te overzien.

Het *eerste* denkbeeld is van de meest wijde strekking, want daarmede wordt het afteekenen der vervoerbiljetten van het Rijk voor het vervolg eene noodelooze moeite. Zijn toch aan dat niet afteekenen geene gevolgen verbonden, dan spreekt het van zelve, dat de belanghebbenden die afteekening geheel zullen achterwege laten. Men heeft dan ook getracht, aan die afteekening der Rijks vervoerbiljetten alle beteekenis te ontnemen. Het was, zeide men, eene nuttelooze formaliteit, alleen in het aanzijn geroepen om de administratie een schijn van werkzaamheid te geven en de afzenders noodeloos te kwellen. Komen toch de biljetten aangezuiverd terug, dan is dit immers het bewijs dat het gedistilleerd werkelijk hier is uitgevoerd en op de plaats zijner bestemming aangekomen?

Om de waarde dezer redenering te beoordeelen, zal het noodig zijn, de geschiedenis van art. 8 eenigermate in het licht te stellen.

In het oorspronkelijke *Reglement op het gedistilleerd* van 24 maart 1823, evenmin als in de *ampliatie* van 11 junij 1826, komt eene bepaling voor, omtrent het afteekenen van de Rijks vervoerbiljetten. In de *ampliatie* alleen is geregeld de wijze waarop moet gehandeld worden, om *restitutie* te bekomen en deze bepaling is dus alleen van toepassing op veraccijnsde goederen. „ Men behoort," aldus leest men in die ampliatie, „ men behoort ten kantore een consent van uitvoer te ligten, welk consent ten geleide der partij moet strekken, om door de beambten aan den uitersten post, waarlangs het wordt uitgevoerd, te worden nagezien, en bij accoord-bevinding te worden afgeschreven." De vervoer van gedistilleerd uit onveraccijnsde bergplaatsen schijnt toen nog, zonder eenig toezigt van wege de plaatselijke beambten, te zijn geschied en men schijnt het er voor te hebben gehouden, dat, als de Rijksbiljetten, waarmede het vervoer was gedekt, gezuiverd terug kwamen, de uitvoer dan ook werkelijk had plaats gehad. Eerst in 1828 bemerkte men, dat men zich bedroog en dat gezuiverde Rijksbiljetten geen bewijzen waren van werkelijken uitvoer.

De ampliatie van 12 december 1828 kwam tot stand en werd vastgesteld, uit hoofde van: „ ter kennis gekomen misbruiken van sommige branders, welke vervoerbiljetten voor uitslag van gedistilleerd naar eene andere gemeente, alwaar geene opcenten werden geheven, vragen, deze vervoerbiljetten per post ter afteekening opzenden en ook weder krijgen, terwijl in de daad het gedistilleerd niet in de bedoelde maar in deze gemeente is afgeleverd en de stedelijke opcenten alzoo worden gefraudeerd." Daarom werd in die ampliatie de afteekening, ook der vervoerbiljetten van het Rijk, verpligtend gemaakt „ van alle wijn en gedistilleerd," aldus is de inhoud dier ampliatie, „ waarvan geene opcenten worden betaald, maar waarvan de partijen door Rijks vervoerbiljetten gedekt, buiten de limieten der stad worden verzonden, zullen deze vervoerbiljetten moeten worden vertoond aan den post, waarlangs de partijen worden uitgevoerd, ten einde door de stedelijke ambtenaren te kunnen worden nagezien en daarop bij accoord bevinding daarvan verklaring op dezelve te stellen; zullende van alle partijen wijn en gedistilleerd waarvan, bij het retour der vervoerbiljetten door het vermeld visa der stedelijke ambtenaren niet blijkt, dat dezelve bij den uitvoer zijn nagezien, door 's Rijks ontvanger de stedelijke opcenten worden ingevorderd."

Aan het einde van 1828 was dus de toestand juist dezelfde, zoo als die nu is: de plaatselijke biljetten moesten worden geviseerd, of men kreeg geen restitutie; de Rijks biljetten moesten worden afgeteekend, of men betaalde de plaatselijke opcenten.

Beide formaliteiten hadden dezelfde strekking, namelijk om zich te overtuigen, dat de uitvoer werkelijk had plaats gehad.

Maar ook toen, even als nu, ontmoette die bepaling veel tegenstand; ook toen, even als nu, kwam men op, niet tegen het afteekenen der biljetten waarop restitutie kan worden verkregen, maar tegen het afteekenen der vervoerbiljetten van het Rijk. En hoewel de formaliteit voor beide soort van biljetten dezelfde was, werd die bij de eene soort met geduld gedragen, terwijl die bij de andere, voor branders en distillateurs, een duldelooze last scheen te zijn. Van daar welligt, dat langzamerhand de bepaling minder streng werd toegepast en tot het jaar 1844 door den toenmaligen Rijks ontvanger niet stipt werd acht geslagen op de formaliteit van het afteekenen der vervoerbiljetten, door de stedelijke beambten. In dat jaar, even als in 1828, werd echter de administratie onderrigt, dat alhier vervoerbiljetten voor gedistilleerd werden geligt naar plaatsen, waar geene gemeente-opcenten werden geheven, terwijl dat gedistilleerd *niet* werd uitgevoerd, maar binnen de gemeente ingeslagen. De vervoerbiljetten werden dan naar de plaats van bestemming opgezonden en kwamen dan van daar gezuiverd terug.

Dezelfde praktijken dus, die in 1828 de afteekening der vervoerbiljetten hadden noodzakelijk gemaakt, herhaalden zich zoodra aan die afteekening minder streng de hand werd gehouden. Men was dus wel genoodzaakt het toezigt strenger te maken. Dit geschiedde dan ook, en het voorschrift, vervat in de ampliatie van 12 december 1828, werd zonder oogluiking toegepast: de vervoerbiljetten van het Rijk moesten door de plaatselijke ambtenaren, bij uitvoer, worden afgeteekend, of men was verpligt de plaatselijke belasting te betalen. Ten gevolge echter van die stipte toepassing van een bestaand voorschrift, rezen al weder spoedig de oude klagten en moeijelijkheden. Daar kwam in een adres van distillateurs en handelaars en nadat de commissie van finantien onderscheidene conferentien met hen gehouden had, werd de ampliatie van 12 december 1828 herzien en daaraan toegevoegd de navolgende bepaling: „ De schipper, of wie anders met den vervoer mogt zijn belast geweest, zal echter verpligt zijn het bedrag der stedelijke belasting aan de afzenders terug te betalen, ingeval door deze wordt bewezen, dat de gemelde schipper of vervoerder van het vervoerbiljet is voorzien geweest, in welk geval de schipper of vervoerder ook bovendien zal verbeuren eene boete, gelijk staande aan het dubbele van de belasting." Met deze bijvoeging waren de adressanten toenmaals volkomen tevreden en zij begrepen zelve, dat de Regering niet verder gaan kon. „ Deze alteratie," aldus leest men in de notulen van den 27 junij 1845, „ kan geoordeeld worden, zooveel dit met de noodige maatregelen tot rigtige opbrengst der stedelijke belastingen was overeen te brengen, te gemoet te komen aan de bezwaren der requestranten, welke, bij de met hen gehouden conferentiën, ook eindelijk zelve verklaard hebben, *dat de maatregel der afteekening*, zoo als die bepaald was, *moest behouden blijven*, maar verlangden dat ook de vervoerders daarvoor verantwoordelijk zouden worden gesteld."

Toen echter deze bijvoeging aan de Koninklijke goedkeuring werd onderworpen, maakte de Minister van Binnenlandsche Zaken de bedenking, dat eene zoodanige bepaling niet in een belasting-reglement te huis behoort, want dat de burgerlijke wet daarin voorziet. Men was dus wel genoodzaakt op het genomen besluit terug te komen; de bepaling werd den 5 maart 1846 uit de ampliatie geligt en deze was nu, behoudens enkele redactie-veranderingen, van gelijken inhoud als die van 12 december 1828, welke ze moest vervangen. Van de zijde der stedelijke Regering was in alle opzigten aan de bezwaren der distillateurs te gemoet gekomen, maar men stuitte bij het hooger bestuur op bedenkingen, die niet waren op te lossen. Verder kon men dezerzijds met geene mogelijkheid gaan, want de adressanten hadden het immers zelf verklaard, *dat de maatregel der afteekening moest behouden blijven*. Thans zou men dan ook verwacht hebben, dat de belastingschuldigen in den maatregel zouden hebben berust. Maar neen, de klagten bleven aanhouden en losten zich in 1848 op in een adres van de heeren *Boll & Dunlop* c. s., allen distillateurs en branders in deze gemeente, aan Burgemeester en Wethouders, waarin zij, na nogmaals op de voor hen drukkende bepaling gewezen te hebben, in bedenking gaven, om het navolgende aan de ampliatie toe te voegen: „ dat indien het aan Burgemeester en Wethouders op eene voldoende wijze mogt blijken, dat de partijen gedistilleerd werkelijk buiten de limieten der stad zijn uitgevoerd, van de invordering der stedelijke opcenten, in voorkomende gevallen, remissie zal kunnen worden verleend." Dit adres, in handen gesteld der commissie van finantien, had ten gevolge het advies van 28 maart 1848, dat op voorstel van den toenmaligen directeur der belastingen gegeven werd. Bij dat advies werd aan Burgemeester en Wethouders in bedenking gegeven om aan den Raad voor te stellen te besluiten:

„ Dat, wanneer eenige aan stedelijke regten onderworpen goederen naar buiten het grondgebied der stad mogten vervoerd zijn, aan welke, volgens de bestaande reglementen of ordonnantien bij uitvoer, afschrijving van crediet,

restitutie of vrijdom van regten is toegestaan, onder verpligting om de biljetten waarop de uitvoer plaats heeft aan den uitersten post te vertoonen en door de stedelijke beambten te doen afteekenen, en wanneer door eenige onvoorziene omstandigheid, onafhankelijk van den wil der afzenders of vervoerders, de formaliteit der afteekening mogt zijn verzuimd, edoch desniettemin de werkelijke uitvoer en de aankomst der goederen ter plaatse van derzelver bestemming, ten genoege van Burgemeester en Wethouders, mogt worden bewezen, deze gemagtigd zullen zijn de afschrijving van crediet of restitutie van betaalde regten daarvoor te kunnen toestaan, of de afzenders te ontheffen van de verpligting tot betaling der regten, welke anders in geval van het niet nakomen der gevorderde formaliteiten verschuldigd zouden zijn."

Men ziet het, deze concessie kwam niet alleen aan het verlangen der adressanten te gemoet, maar overtrof zeer verre hunne stoutste verwachtingen. Niet alleen dat Burgemeester en Wethouders bij niet afteekening der biljetten zouden kunnen vrijstellen van de betaling der plaatselijke opcenten, maar zij zouden ook kunnen geven restitutie van reeds betaalde. Niet alleen dat deze maatregel van toepassing was op het gedistilleerd, maar men strekte dien ook uit tot *alle aan stedelijke belasting onderworpen goederen*. Geen wonder, dat de toenmalige commissie van finantien, als het ware, zelve terugdeinsde voor de uitvoering van hetgeen zij gemeend had te moeten aanraden en van oordeel was, „dat zoodanig besluit door den Stedelijken Raad gevoegelijk kan worden genomen, zonder dat het noodzakelijk is dat het in een reglement of eene ordonnantie worde opgenomen, of dat daarvan eene openbare afkondiging plaats hebbe en het evenmin noodig achtte, dat het aan de goedkeuring van hooger autoriteit worde onderworpen." Dit is dan ook nooit geschied. De Raad, die zich met het advies der commissie vereenigde, heeft nooit openbaarheid gegeven aan zijn besluit, zoodat de belanghebbenden onbekend waren met de gunstige beschikking, die ten hunnen opzigte genomen was. Alleen werd aan hen, mede op advies der commissie en ingevolge besluit van den Raad, door Burgemeester en Wethouders te kennen gegeven: „dat er geene termen zijn gevonden om het verzoek, zoodanig als het is liggende, met een gunstig advies aan den Stedelijken Raad voor te dragen en dat het mitsdien wordt gewezen van de hand, edoch aan de requestranten onverlet wordt gelaten om wanneer het geval mogt ontstaan, dat door eene onvoorziene omstandigheid, onafhankelijk van hunnen wil of van dien der vervoerders van het gedistilleerd, de formaliteit der afteekening van de biljetten mogt zijn verzuimd, en niettemin de werkelijke uitvoer der goederen en derzelver aankomst op de bestemmingsplaats kan worden bewezen, zich nader per request aan Burgemeester en Wethouders te vervoegen, ten einde alsdan daarop zoodanig zoude kunnen worden beschikt, als door hen billijk en regtmatig zou worden geoordeeld."

Deze beschikking werd den 4 september 1848 aan de adressanten medegedeeld, en bleef van kracht, tot dat art. 8 der tegenwoordige verordening, in december van het jaar 1855, door den Raad werd vastgesteld. In dat artikel is alles opgenomen, wat, met betrekking tot de afteekening der biljetten, in verschillende stukken verspreid aanwezig was. De zoo even genoemde gunstige beschikking is daarbij echter beperkt tot *omstandigheden onafhankelijk van den wil der vervoerders*, en het is tegen dit artikel dat zich de strijd hernieuwt, die, zooals wij gezien hebben, nu bijna dertig jaren, tegen nagenoeg dezelfde bepaling, is gevoerd.

Als wij nu echter uit het tot nu toe geleverd geschiedkundig overzigt duidelijk zien dat het verpligtend afteekenen der Rijksbiljetten is ingevoerd en gehandhaafd, om een einde te maken aan schromelijke misbruiken; als wij van dien maatregel, door distillateurs en branders in vroeger gehouden conferentien met deze commissie, hooren verklaren, dat hij *behouden moet blijven*, dan deinzen wij terug voor de verantwoordelijkheid, die wij op ons zouden laden, als wij den Raad voorstelden, om die afteekening voor het vervolg niet meer te doen plaats hebben. De mogelijkheid van kwade praktijken bestaat toch noch evenzeer, als toen de Raad in 1828 de afteekening heeft voorgeschreven en in 1846 dien maatregel handhaafde, en de lust er toe zal ook wel niet verminderd zijn, nu de plaatselijke opcenten tot een bedrag van 150 zijn opgevoerd. En toch heeft men dit wel eens betwijfeld, toch heeft men het doen voorkomen, als of het niet meer der moeite waardig was, zich aan zoodanige kwade praktijken schuldig te maken. „Maar wat is er dan voor degenen die alzoo handelen gewonnen?" Vragen de heeren *Boll & Dunlop* in een onlangs ingezonden stuk aan de leden van den Raad, en zij antwoorden: „immers niets of althans in de meeste gevallen niets belangrijks, want het is bekend dat in de meeste plaatsen opcenten worden geheven, die dikwijls gelijk staan, of althans weinig minder zijn, als die in Rotterdam moeten betaald worden."

Zou dat de ware voorstelling zijn? Wij gelooven het niet en zullen daarom met een enkel voorbeeld aantoonen, wat er wel zou kunnen gedaan worden, om de plaatselijke belasting te ontduiken. Als het gedistilleerd de branderij heeft verlaten en de Rijks ambtenaar zich overtuigd heeft, dat de hoeveelheid overeenkomt met het vervoerbiljet, ziet deze er niet meer naar om en het is dus niet zoo geheel onmogelijk, dat het gedistilleerd, dat voor uitvoer bestemd is, niet wordt uitgevoerd, maar hier of daar binnen de gemeente wordt ingeslagen. De vervoerbiljetten moeten echter gezuiverd terugkomen, of men moet alhier den Rijks accijns *en* de plaatselijke opcenten betalen. Nu zijn hierbij twee praktijken mogelijk: is de vervoer bestemd naar eene gemeente, waar geene plaatselijke opcenten geheven worden, dan zendt men de biljetten eenvoudig ter afteekening daarheen, betaalt den Rijks-accijns, en de biljetten komen gezuiverd terug; moet daarentegen het gedistilleerd naar eene gemeente waar wel plaatselijke opcenten bestaan, dan wordt buiten onze limiten gedistilleerd geladen in de eene of andere gemeente, waar geene plaatselijke belasting geheven wordt; dit gedistilleerd wordt gedekt door de biljetten die hier zijn afgegeven, komt op de plaats zijner bestemming aan, wordt daar nagezien en accoord bevonden en de biljetten komen natuurlijk eveneens behoorlijk aangezuiverd terug. Maar in beide deze gevallen heeft het gedistilleerd onze gemeente niet verlaten. Om zich hiervan te overtuigen is geen ander middel, dan het verifieren van den uitvoer. In 1828 heeft men dit noodig geoordeeld, in 1846 eveneens en wij zien geene enkele reden, waarom dit thans zoo zoude zijn veranderd. De afteekening der Rijks vervoerbiljetten is dus geene noodelooze, maar eene noodzakelijke formaliteit, en wij kunnen het ons niet begrijpen, hoe men *daartegen* zoo veel bezwaar kan hebben en het afteekenen der plaatselijke biljetten als een zoo nuttig werk beschouwen. In het wezen der zaak zijn toch beide gelijk: van de eene heeft men de belasting betaald en wenscht die terug te bekomen, van de andere heeft men de belasting nog niet voldaan en wenscht daarvan ontslagen te *blijven*. En als er nu in beide gevallen ontduiking plaats heeft, dan is de schade voor de gemeentekas even groot. Daarom hechten wij er veel aan, in het belang eener rigtige administratie, dat de formaliteit van het afteekenen der Rijks-vervoerbiljetten verpligtend blijve en dat dus aan het *eerste* denkbeeld, dat wij bespraken, om namelijk uit art. 8 der verordening de 4de alinea te ligten, geen gevolg wordt gegeven.

(Het vervolg in een volgend N.°)

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd: tot controleurs der directe belastingen, van de eerste klasse, de heeren *S. Hulst*, te Zuidhorn; *A. Volkmaars*, te Zwolle; *A. Naus*, te Roermond, en *J. A. Nuyts*, te Rosendaal, thans allen van de 2de klasse; tot controleurs derzelfde middelen, van de tweede klasse, de heeren *P. C. Kooy*, te Beek; *C. A. M.* baron *du Tour*, te Harderwijk; *J. F. Pottgieter*, te 's Gravenhage; *R. J. Boeije*, te Schiedam; jonkh. *C. A. von Weiler*, te Arnhem (extra muros); *P. E. Janssens*, te Maastricht; *H. M. H. van Wessem*, te Druten, en *F. C. Dufour*, te Arnhem, thans allen van de 3de klasse.

Bij Koninklijke besluiten is goedgevonden: 1°, den heer *C. Reynvaan*, wiens diensttijd als lid der te Amsterdam gevestigde commissie voor de vaart op den Rhijn met den 31 december 1857 zal zijn vervuld, dank te zeggen voor de als zoodanig door hem bewezen diensten, en 2°, met dat tijdstip voor gezegde betrekking te benoemen den heer *J. C. Cramerus*; — is aan *G. van der Pas*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Heeswijk, in te gaan met den 1 januarij 1858; — is het beheer en de invordering der directe belastingen en accijnsen in de gemeente St. Pieter, afgescheiden van de ontvang-kantoren der directe belastingen en van de in- en uitgaande regten en accijnsen te Maastricht, en toegevoegd aan of vereenigd met het kantoor der in- en uitgaande regten te St. Pieter.

De *Staats-Courant* deelt mede, dat Z. M. bewilliging heeft verleend tot de voortzetting der naamlooze vennootschap *het Tweede Verzekering Genootschap*, gevestigd te Amsterdam, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren, ingaande 1 januarij 1858.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken is aan den opzigter van den waterstaat der 4de kl. *J. Verkuyl Quakkelaar*, op zijn verzoek, met ingang van 1 januarij 1858 een eervol ontslag verleend en tot opzigter van den waterstaat der 4de kl. benoemd, om dienst te doen in het 11de district (Zeeland), *F. Raadman*, buitengewoon opzigter in de provincie Gelderland, die aan het jongst afgelegd examen deelgenomen en aan de vereischten voldaan heeft.

Door het Departement van Finantien is eene opgave medegedeeld van de op 15 dezer in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheden der navolgende goederen: Tarwe, te Amsterdam 126 last. Rogge, te Amsterdam 891 last. Huiden, te Amsterdam 222,569 en te Rotterdam 58,510 stuks; totaal 281,079 stuks. Indigo, te Amsterdam 83,788 pond. Rijst, te Amsterdam 6,032,277 pond. Ruwe suiker, te Amsterdam 8,639,526, te Rotterdam 2,887,250, te Schiedam 162,890, te Dordrecht 256,703, en te Middelburg 660,872 pond; totaal 12,607,241 pond. Tabak in rollen, bladen en ongeplette stelen, te Amsterdam 822,149 en te Rotterdam 829,697 pond; totaal 1,651,846 pond.

Bij het onderzoek in de afdeelingen der Eerste Kamer van de beide wetsontwerpen, tot verdere regeling van het muntwezen in Ned. Indië en tot nadere aanwijzing van middelen daartoe, hebben zeer vele leden verklaard, het zeer te bejammeren dat de inwisseling der oude munt in Ned. Oost-Indië niet heeft plaats gehad binnen den termijn, dien de wet van 1 mei 1854 daarvoor had bepaald, terwijl de ontwerpen verder nog tot verschillende aanmerkingen aanleiding gaven. — De Regering heeft hierop eene memorie van beantwoording ingezonden, waarin gezegd wordt, dat de wet van 1 mei 1854 alleen voorschrijft de vermindering binnen den gestelden driejarigen termijn van het bedrag van omloopende kopermunt tot op de hoeveelheid die als koperen pasmunt zal blijken noodig te zijn, maar niet de volledige inwisseling, welke maatregel eerst is voorgeschreven in de wet van 20 april 1855, met eene tijdsbepaling van vijf jaren na de dagteekening der wet. In dat antwoord komt ook voor, dat het punt van geschil tusschen e Regering en de aannemers van de levering der muntplaatjes hoofdzakelijk daarin bestaat, dat de aannemers beweren verwacht te hebben dat hun vergund zou worden plaatjes uit Engeland in te voeren, en dus door de weigering van dien invoer niet in staat te zijn geweest de leveringen op den gestelden tijd te volbrengen.

Op het verslag der commissie van rapporteurs nopens het wetsontwerp tot voorloopige vaststelling van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1858 heeft de Minister van Oorlog eene memorie van antwoord ingezonden, waarin hij den wensch uit, dat de tegenwoordige zamenstelling van het leger in het belang van de rust, de veiligheid en de onafhankelijkheid van het Rijk in Europa, in verband tevens met het gewigtig belang van 's Rijks overzeesche bezittingen, behouden moge worden. Hij wijst verder op het vast stelsel, dat door het committé van defensie is ontworpen ten aanzien van het getal en het al of niet behoud der vestingen; wil men de groote krachten van defensie, welke het kleine Nederland bezit, opgeven, men zal het zich te laat beklagen. Wat de aanmerking betreft omtrent de bewaarplaatsen van buskruid, de Minister zal zulks aan de beslissing van zijn opvolger overlaten, maar moet opmerken dat de zaak vele moeijelijkheden in zich heeft, ook wegens de groote kosten daaraan verbonden.

Ook is van Regeringswege breedvoerig geantwoord op de aanmerkingen, welke in de afdeelingen der Eerste Kamer zijn gemaakt bij de overweging der Staatsbegrooting voor 1858. Daarbij wordt gezegd, dat aan het verlangen der Kamer om eene afzonderlijke vergaderzaal waarschijnlijk zal worden voldaan bij de aanneming van hoofdstuk V der Staatsbegrooting; eerst dan zal aan de benoeming van een bouwmeester gevolg kunnen worden gegeven en zal met vrucht kunnen worden ter hand genomen het reeds lang beraamde plan ter vernieuwing van de gebouwen aan de zuid-westzijde van het Binnenhof.

Uit het vroeger vermelde zestal predikanten heeft de kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Haarlem het volgend drietal gevormd: dd. *C. J. Brutel de la Rivière*, te Meppel; *T. Poortman*, te Zwolle, en *J. G. Schuuring*, te Hoorn.

De kandidaat *A. E. Kingma* heeft voor het beroep tot predikant bij de Hervormde gemeente te Goudriaan bedankt.

Volgens de Courant dier stad, wordt de Gasthuiskerk te Delft met 1 januarij aanstaande gesloten, en zal het bestuur van dat Gesticht niet meer gehouden zijn voor de som van *f* 300 aan bier aan het Weeshuis der Gereformeerden te leveren, zoo als dit van ouds jaarlijks gebruikelijk was. Ook zullen de lijken dergenen die in het Gasthuis overlijden voortaan op de gemeentebegraafplaats begraven worden.

— Aan de Leydsche Hoogeschool had heden de promotie plaats van den heer *A. van Wessem*, van Tiel, in de regten, met theses, en van den heer *H. A. Blume*, van Leyden, mede in de regten, met theses, vergezeld van eene Akademische proeve, bevattende: algemeene beschouwingen naar aanleiding van artt. 105, 106, 107 en 109 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië.

— Ter aanvulling van het vroegere berigt betreffende de vergadering van deelhebbers in de *Lutine*, den 17 dezer te Amsterdam gehouden, wordt nog het volgende medegedeeld: Door den Voorzitter is aan de deelhebbers bekend gemaakt, dat successivelijk in deze onderneming gestort is sedert 1822, *f* 57,210. 91; dat een gedeelte der geborgen en aan 's Rijks munt te Utrecht versmolten zilveren pilaarpiasters heeft opgebragt een netto bedrag van *f* 10,303. 12; terwijl de overige gouden en zilveren specien eerlang in publieke veiling zullen worden gebragt; dat de heer *L. Taurel* voor verdiend bergloon heeft ontvangen op rekening *f* 3100 en *f* 7000 op prolongatie is uitgezet, terwijl er per saldo bij de kas overbleef *f* 129. 52.

— Tot dusverre zijn op het Asyl Steenbeek, onder de leiding van ds. *O. G. Heldring*, te Hemmen, geplaatst geweest 277 vrouwen. Van deze zijn 19 overleden, 41 gehuwd, 64 als dienstbaar geplaatst, 23 bij familie of anderen opgenomen, 3 aangeland in de Ommerschans, 49 weder tot het vorige levensgedrag teruggekeerd, 46 van welke geene berigten zijn ontvangen en dus uit het het oog verloren en 32 thans op Steenbeek aanwezig.

— In den jare 1856 heeft het gesticht *Talitha Kumi*, ingerigt voor verwaarloosde meisjes, onder de leiding van ds. *O. G. Heldring*, en het bestuur van jonkvrouw *M. C. Dedel*, presid., douairière *H. van der Heim*, thes., jonkvrouw *A. C. van Hogendorp*, waarn. thes., en jonkvrouw *H. Singendonck*, secret., eene som ontvangen van *f* 26,886 57, en daarvan voor aankoop en stichting besteed de som van *f* 22,419. 87. Van 1 julij 1856 tot 1 julij 1857 is verder aan donatiën en contributiën ontvangen *f* 15,197. 78, waarvan 1 julij nog *f* 11,006. 44½ in kas was.

— De laatste prijzen der volgende levensmiddelen te Waalwijk waren: 1 Ned. mud tarwe *f* 7 a *f* 9; 1 Ned. mud rogge *f* 6 a *f* 7; 2 pond roggebrood 17½ cent; 1 pond boter 75 a 80 cent; 1 pond vleesch 50 cent; 1 pond spek 70 cent; 1 mud aardappelen *f* 1. 50 a *f* 2.

— Onlangs werd gemeld dat de beeldhouwer *van der Ven* voor het groot koor der Kathedraal te 's Hertogenbosch 14 beelden in Franschen steen heeft vervaardigd; thans verneemt men nog dat genoemde beeldhouwer uit belangstelling voor de restauratie der grijze Kathedraal, bij de aflevering van zijn laatste beeld, de quitantie overgaf, en de daartoe bedongen som ad *f* 1300 grootmoedig tot die restauratie afstond. Met de voorbereidende werkzaamheden van dat kunststuk van vroegere eeuwen is de daartoe benoemde bouwmeester, de heer *L. Veneman*, ijverig bezig, reeds heeft hij de fondering en ook nagenoeg den opstand van den kruisgevel met het prachtig portaal naar de zijde van de paradeplaats in teekening, zooals het oorspronkelijk was, gereed.

— Gisteren heeft het Provinciaal Geregtshof in Overijssel uitspraak gedaan in de zaak van *G. Hoefman*, beschuldigd van twee pogingen tot moord op den politie-agent *J. de Nooy*. Het Hof heeft het middel van verdediging ten opzigte van den zelfmoord onaannemelijk verklaard, en op de bewezene feiten aangenomen dat de beschuldigde heeft gepleegd twee opzettelijke pogingen tot moedwilligen doodslag met voorbedachten rade, en hem dienvolgens veroordeeld tot tien jaren tuchthuisstraf en in de kosten, met last van aanplakking van 's Hofs arrest te Zwolle en te Deventer.

— Te Nijega, provincie Friesland, is een man overleden in den ouderdom van 100 jaren en 2 dagen.

— De waterhoogte te Arnhem was den 21 dezer 0,08 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 21 dezer 2 voet 2 duim Keulsch peil (2 voet 5¼ duim Rijnlandsch).

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 22 December.

OVERLEDEN: J. Vaalburg, z., 10 m. — J. Mager, z., 5 m. — A. Groen, wed. J. Kerkhoven, 81 j. — J. L. Fitters, jd., 69 j. — A. J. Schuuring, z., 6 m. — M. Schimmer, d., 3 m. — A. Schimmer, z., 3 m. — M. Kroos, vrouw van J. Groenendijk, 29 j. — J. van Veen, d., 2 j. — G. Smits, z., 5 d. — H. Schotel, d., 2 j. — A. H. Ulleman, d., 1 j. — N. Kooy, vrouw van C. van der Leun, 24 j.

BEVALLEN: P. de Hoog, geb. van Wingerden, levenl. z. — J. Tels, geb. Hymans, z. — J. Kitsen, geb. Dooren, z. — A. L. Stel, geb. Dahmen, z. — A. Bakker, geb. Nieuwendaal, d. — E. Glimmerveen, geb. Jochems, d. — J. van Staaijeren, geb. Veldthuyzen, z. — P. Keuzenkamp, geb. van der Linden, z. — B. Vroliljk, geb. Smits, d. — M. Groeneyk, geb. Boogaard, z. — S. D. E. Bleuze, geb. Berk, d. — A. van den Berg, geb. de Valk, z. — K. L. Glisman, geb. Wiekart, z. — M. E. Wijnstok, geb. Baars, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 22 december. (W. Z. W.) Gearriveerd *Anna* (st.) van Grangemouth, en *Henriette*, Haasnoot, van Brouwershaven (per *Kinderdijk*). — Vertrokken *Chevy Chase* (st.) naar Newcastle; *S. P. Barnsley* [st.] naar Leith, en *Cornelia* [st.] naar Bristol; de laatste is onder de Goereesche Haven geankerd.

BRIELLE 22 dec. (W.) De stoomboot *London* ligt ter reede.

MAASSLUIS 22 dec. Het gisteren vertrokken schip is buiten geankerd. — De buiten geankerde schepen *Lilydale* en *Eagle* zijn op de reede terug; de wind W.

BROUWERSHAVEN 22 dec. (W. ten Z.—W. Z. W.) Gearriv. *Johanna*, Heeren, van Newcastle naar Dordrecht, welke rapporteert dat zich heden morgen ten 9 ure, Westkapelle Z., een fregat bevond, met digt gereefde marszeilen om de Zuid liggende, naam of natie onbek.

TEXEL 21 dec. (W.) Gearriveerd *Juno*, E. F. A. Rosberger, van Suriname; *Gebroeders*, B. O. Flik, van New-York; *Nuovo Esule*, Imagemich, van Taganrog; *Victoria*, J. de Haan, v. Smyrna; *Atalante*, H. Beckering, van Livorno, en *Ranger* (st.) v. Londen.

VLIE 19 dec. Gearriveerd *Geerdina*, Wijpkes, van Memel.

HARLINGEN 19 dec. Vertrokken *Adolf Eduard*, Teensma, n. Newcastle.

VLISSINGEN 20 dec. Ter reede gekomen *Adriana Francisca*, van Eyk, van Hartlepool. — Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Marianne Nottebohm*, Lamb, van New-York; *Faccine*, Thomas, van Scala Nuova; *Activ*, Sonne, van Messina, en *Scabreuse*, Abraham, van Sevilla.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

GENUA 16 dec. *Gironde* (st.), van Emmerik, Newcastle.

LIVERPOOL 19 dec. *Zeemanshoop*, Hansen, St. John (N. B.)

HOLYHEAD 19 dec. *Susan & Ann*, Tugwell, Liverpool naar Dordrecht.

FALMOUTH 19 dec. *Flamingo*, Rogstadius, Bassein, om order *Nina*, Huisman, Porto Lagos (is naar Londen gezeild); — 21 dec. *Rotterdam* (st.), Klasen, Rotterdam n. Marseille.

DEAL 20 dec. *Wilhelmina Elise*, Priebee, Newcastle naar Triest.

RAMSGATE 20 dec. *Aurora*, Boon, Newcastle n. Genua.

GRAVESEND 21 dec. *Drie Broeders*, Visser, Workum.

HULL 19 dec. *Jantje Nanninga*, Meihuizen, Stockholm.

SUNDERLAND 18 dec. *Ida*, Halley, Rotterdam; — 19 dito *Irene*, Wright, Dordrecht.

SHIELDS 19 dec. *William & Henry*, Barnes, *Scipio*, Lovell, en *Jane*, Besford, alle drie Schiedam; *N. R. Gazfabriek*, Hisschemöller, *Edgar*, M'Kay, en *Oak*, Stephens, alle drie Rotterdam; *Hendrika Roelina*, Helmers, Londen.

ABERDEEN 18 dec. *Maria*, Menses, Amst.

Vertrokken:

CHARLESTON 1 dec. *New-York*, Edwards, Rotterdam.

BALTIMORE 3 dec. *Bremerhaven*, Hilken, Rotterdam.

BORDEAUX 18 dec. *Ondine* (st.), Lovius, Amsterdam.

SUNDERLAND 19 dec. *Eliza*, Rotterdam.

DUNDEE 19 dec. *Provincie Overijssel*, Veldhuis, Zwolle.

Uitgeklaard:

NEW-ORLEANS 30 november *Gerhard*, N. N., Amsterdam.

LONDEN 19 dec. *Dina*, Brouwer, Konstantinopel, Galatz en Ibraïla; *Boz*, Simms, en *Vrouw Maria*, Kuypers, beiden Rott.

In lading:

CHARLESTON 4 dec. *Fairfield*, Hathaway, Rotterdam.

NEW-YORK 8 dec *Duisburg*, Meijer, en *Suwa*, Hopker, beiden Amsterdam en Rotterdam.

NEWBIGGIN 19 dec. Het Nederl. schip *Juffer Ellegonda*, van Shields n. Rotterdam, den 16den alhier op strand gezet, wordt geheel verbrijzeld.

Gepraaid:

Den 7 dec., op 49 gr. NB. en 13 gr. WL., *Arnold Böninger*, J. D. Hashagen, van Rotterdam naar New-York.

Cargalijsten.

Rotterdam.

TRIEST, Veendam, B. A. Hazewinkel. — 2 b. en 1 v. Amandelen. 13 v. Rozijnen en 4 v. Krenten, A. F. Ebeling en Co; 4 v. dito en 6 v. Rozijnen, C. Steinweg; 2 k. Glasparelen, H. Braakman en Co; 334 b. Sumak, 15 k. Drop, 1 v. Zeeuijen en 2 b. Senna, C. Hemmann en Co.; 50 b. Sumak, 2 b. Senna en 2 k. Olie, A. T. Sölling en Co.; 6 v. Rozijn, W. A. Fuchs en Co.; 4 v. Krenten en 1 v. Carobbe, S. A. le Vino en Co; 1 v. Senna, 1 v. Vijgen, 1 v. Wortelen, 1 v. Kruiden en 1 v. Perzikpitten, L. Mayer en Co.; 2 k. Gom, Grohé en Sander; 15 v. en 1 b. Galooten, Rochussen en Pit; 2 v. Amandelen, Thorman en Co.; 2 v. dito en 21 b. Saffloer, F. A. Voigt en Co.; 1 v. Perzikpitten, D. H. en W. Pompe; 2 k. Kleederen, Hoffman en Dorrepaal; 3 b. Laurierbessen, van Enst en Dijk, te Amst.; 100 v. Krenten en 69 v. Pruimen, Luden en van Geuns, idem; 161 b. Sumak, 1 partij Zwavel en 1 v. Kruisbessen, Order.

MANZANILLA, Odessa, L. Albrecht. — 276 b. Tabak, 1018 bl. Cederhout, 593 bl. Mahonyhout, 95 st. Lucewood en 34 t. Fustic, A. Ellerman.

BREMERHAVEN, Maria Magdalena, J. W. Klein. — 4228 st. Blaauwhout, C. L. Ringrose en Co.

Amsterdam.

BATAVIA, Salatiga, Bezier. — 587 sch. Tin, NHM.; 110 kr. Suiker en 871 z. Melassen, Trakranen en Co.; 1214 st Ebbenhout, 668 z. Rijst, 60 v. Tamarinde en 2 ks. Paarlemoer, Gebr. Hartsen; 1016 Koe- en 984 Karabouhuiden, Kreglinger en Co; 1800 k. Cigaren, 80 b. en 1062 p. Tabak en 200 z. Katjans, Order.

SURINAME, Juno, Roszberger. — 49 v. Suiker, van West; 80 v. dito, Wed. J. S. van de Poll; 20 v. dito, P. Poel en Zn.; 23 v. dito, Wed. Vereul en Zn.; 28 v. dito, Eyken, Sluyters en van Santen; 34 v. dito, van Halmael en Co.; 35 b. Katoen, Insinger en Co., en 107 v. Suiker, Order.

TAGANROG, Nuovo Esole, Smajevich. — 2452 tsw. Rogge, Bunge en Co.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd Ned. gekoperd Barkschip *Cornelis Anthonie*, kapitein *D. R. Kleve*, voerende eenen geëxamineerden Scheeps-Doctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer*, en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA en SAMARANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Maria Anna*, kapitein *Th. J. Verschuur*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Twee Broeders*, kapitein *J. R. Prins*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Jonge Andries*, kapitein *T. A. Steffens*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

PARIJS den 22 December.

Frankrijk 3 pc. 68. 05 Spanje 1¼ pc. 25⅜ dito Binnenl. 3 pc. 37¾.

LONDEN den 22 December.

De Geconsolideerden 3 pc. 93⅝. Spanje 1¼ pc. 25⅝; dito 3 pc. ¼. Mexico 3 pc. 20. Grenada 3½ pc. 19 a 19¼; dito Uitgest. 5¼. Venezuela 4½ pc. a 32; dito Uitges 12½. Illinois 77½; Shares 86.

ANTWERPEN den 22 December.

Spanje 1¼ pc. 24¾; dito Binnenl. 3 pc. 37. Metalliek 5 pc. 75¾.

AMSTERDAM den 22 December.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	63	63 1/16	63 1/16
»	dito dito	3	»	74⅜	74⅜	74⅜
»	dito dito	4	»	95 15/16	96⅛	96
»	Amort.-Syndicaat	3½	»			
»	Handel-Maatschappij	4½	»	135¼	136	135⅞
»	O. I. Leening	4	»	94⅞	94⅞	
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
»	Rijn-Spoorweg	4½	»	99		
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE,	Cert. bij *Rothschild*.	2½	»	51		
FRANKR.,	Certificaten	3	»	63		
SPANJE,	Buitenlandsche	1¼	»	25 5/16	25 5/16	25½
»	dito	3	»	41¼		
»	Binnenl. a *f* 6000	3	»	36 11/16	36⅞	36⅞
»	Amortisable Schuld					
»	Bewijzen van Coupons					
PORTUG.,	Oblig.	3	»	44 5/16		
»	dito 1856.	3	»	43¼	43 5/16	
»	Uitgest.					
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	104½		
»	dito dito 1828/29	5	»	102⅛	102¼	
»	Cert. dito 1831/33	5	»	91	91⅛	
»	dito dito 1840	4	»	82⅛		
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	82	82⅛	82
»	dito » dito Nieuwe	5	»	94⅝		
»	dito » dito 1855 dito	5	»	97⅞	97⅞	97⅞
»	dito te Londen	4½	»	94½		
»	Certific. van Assign.	6	»	63¼	63⅜	
»	Inschr. dito	6	»	62¼		
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500		*f*	150¼		
»	Obligatien	4	pCt.	75⅞	75 13/16	75⅞
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll en Co.*	5	»			
»	dito dito	4	»			
»	dito Metall. Oude	5	»	72 1/16	72⅜	72¼
»	d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	86	86⅛	
»	dito Nation. Metalliek.	5	»	74¾	75	74⅞
»	dito Metalliek	2½	»	37⅝	37⅞	37⅝
»	Weener Aand. fl. 250	4	» *f*	312	314	312
BRAZILIE,	1824, £ 100,	5	»			
EQUADOR,	£ 100	1	»	13 13/16		
»	Onbepaalde	1	»	13½		
VENEZ.,	Oblig.	4½	»	28¼		
»	Uitgest.	2	»			
GRENADA,	Oblig.	3½	»	18⅞	18 13/16	18 13/16
»	Uitgestelde					
MEXICO,	Oblig.	3	»	17⅞	18	18⅛
»	dito, Onbepaalde	3	»			
ILLINOIS.		7	»	81		

Rusland, Cert. Adm. te Hamburg, 5 pc., 93½; dito Spoorweg Aand., 5 pc., 70½ a 71, gebl. 70⅞. Weener Bankactien *f* 1090. Brazilië, 1852, 4½ pc., 93½. Philad. bij *Hope en Co.*, Lr. A, *f* 695. Illinois, Spoorweg Aand., 88½. Griekenland, Geldl. 1825, 5 pc., 3 a 3 1/16.

Beleening 6 pc. Prolongatie 6½ pc. Disconto 7 pc.

In de meeste fondsen ging heden bij schier onveranderde koersen weinig om alleen in Oostenrijksche en Russische 5 pc. bij *Stieglitz* was nog al handel.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63 1/16. Spanje, 1¼ pc. 25½ dito Binnenl. 3 pc., 36⅞ a 13/16. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 72¼.

ROTTERDAM den 22 December.

				Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	62 15/16	62⅞	62 15/16
»	» »	4	»	95 15/16		
BELGIE,	Oblig. bij *Rothschild*	2½	»	50⅞	51	51
SPANJE,	Oblig. 3 nu	1¼	»	25 5/16		
»	Binnenlandsche a 6/m	3	»	36⅝		
PORTUGAL,	Oblig. te Londen 1853	3	»	44 5/16		
RUSLAND,	Obl. bij *Stieglitz*, 1855	5	»	98		
OOSTENRIJK,	Oblig. in Metalliek	2½	»	37⅝	37⅞	37 11/16
»	Nieuwe Rente te Amst.	5	»	86		
»	Nationale	5	»	75 1/16	75¼	75 1/16
AMERIKA,	Bankactien, Orig.			5/16		
ECUADOR,	Nieuwe Onbep.	1	»	13½		

Over het geheel was de markt in vaste stemming. Oostenrijksche fondsen met veel handel.

PRIJZEN TEN 3 URE.

Ned. Certific. Werkelijke Schuld, 2½ pc., 62 15/16, dito 4 pc., 95¾. Spanje, Oblig. 1¼ pc., 25 5/16 dito Binnenlandsche, 3 pc., 36 5/16 a 36⅝ gebl. 36 9/16. Portugal te Londen, 1853. 3 pc., 44 5/16, dito 1856 43 5/16. Rusland Cert. bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 98 a 98¼, gebl. 98⅛. Oostenrijk, Metalliek, Rente te Amst. 5 pc., 85⅞; dito Nationale, 5 pc., 74⅞ a 75⅛, gebl 74 15/16; dito 2½ pc., 37 11/16 Mexico, Onbep. 3 pc., 18. Ecuador Onbep. 13½. Venezuela, Uitg. 2 pc. 11 13/16.

De buitenlandsche markten heden weinig verandering opleverende, bood onze beurs weinig variatie aan, en waren de omzettingen minder belangrijk; in Spaansche hadden nogtans eenige affaires plaats.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 22 December.

Londen	3/m. *f* 11.42½				
	2/m. - 11.52½		St. Petersb.	2/m.	*f* 161
	1/m. - —.—		Frankf.a/M	6/w.	- 98
	kort - 11.77½		Augsburg	6/w.	- 35 5/16
Parijs	3/m. - 54 7/16		Weenen	6/w.	- 32
	2/m. - 54⅞		Triest	6/w.	- 31⅞
	kort - 55¼		Livorno	2/m.	- 38
Bord.	2/m. - 54⅞		Genua	2/m.	- 44½
	kort - 55½		Napels	2/m.	- 79
Hamb.	3/m. - 34½		Disconto	7 en 7½ pc.	
	2/m. - 34⅝				
	kort - 35¼				

AMSTERDAM den 22 December.

Hamburg 2 maanden 34⅝	geld.	Londen...	3	maand.	—.—	geld.
Idem zigt....... 35⅝	pap.	Lissabon..	3	»	40½	»
Londen.. 2 maanden 11.55	geld.	Porto.....	3	»	40½	»
Idem.. zigt....... 11.80	pap.	Petersb...	2	»	161	»

Marktberigten.

ROTTERDAM den 22 December.

GRANEN. Tarwe: 164 ℔ N. Hoogl. Kl. *f* 290.

BOTER. 1ste kwaliteit *f* 47, 2de dito *f* 43.

SCHIEDAM den 22 December.

GRANEN. Verkocht. Rogge: 144 ℔ Arch. *f* 173 cont. Gerst: 125 ℔ jar. Coursche *f* 160 3/m.; 127 ℔ dito dito *f* 167 3/m. De voorraad onder verkoopers was op heden alhier als volgt: 2310 last gedr. en 6500 l. ligt en ongedr. Rogge, 2801 l. gedr. en 797 l. ligt en ongedr. Gerst, en 121 l. Tarwe.

MOUTWIJN	per Ned. vat zonder fust	*f* 12. —	zonder
JENEVER	» » » »	» - 17. 50	de
AMST. PROEF	» » » »	» - 18. 75	belasting.
SPOELING		- 2. 10	per ketel.

AMSTERDAM den 22 December.

GRANEN. Tarwe. Heden bij gerijven verkocht: 132 ℔ nieuwe bonte Poolsche *f* 320; 129 ℔ jarige dito *f* 310; 133 ℔ nieuwe Nassaudietsche *f* 290.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 22 December.

ARAK. Gisteren zijn 55 leggers per *Mary en Hillegonda* tot geheimen prijs van boord verkocht.

LONDEN den 21 December.

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe was heden goed te plaatsen tot de prijzen van vorigen maandag; in buitenlandsche ging tamelijk veel om tot nagenoeg onveranderde prijzen. Meel hooger. Gerst prijshoudend. Erwten en Boonen iets lager. In Haver was veel handel tot goed vorige prijzen. Lijnzaad aangeboden. — Van den 14 tot den 19 dezer werden aangevoerd 2047 q. binnenl. en 12,311 q. buitenl. Tarwe, 2126 q. binnenl. en 9190 q. buitenl. Gerst, 890 q. binnenl. en 10,662 q. buitenl. Haver en 1535 z. binnenl. en 2518 z. buitenl. Meel.

VEEMARKT. In Runderen was weinig handel, doch in Kalveren, Schapen en Varkens ging veel om tot goede prijzen. Ter markt waren 2350 Runderen, 56 Kalveren, 11,450 Schapen en 140 Varkens. Van het Vasteland werden gedurende de vorige week aangevoerd 396 Runderen, 138 Kalveren en 1775 Schapen.

LIVERPOOL den 19 December.

KATOEN. Omzet 10,000 b. tot eene verhooging van ⅛ d.

ANTWERPEN den 21 December.

SUIKER. Heden werden de volgende afdoeningen bekend, namelijk 900 k. Havanna n.° 10, 285 k. dito n.° 10½ en 449 k. dito n.° 10 a 10½. — GRANEN. De markt was kalm en de stemming blijft dezelfde.

HAVRE den 19 December.

KATOEN. Heden morgen was de stemming vrij flaauw, maar na de ontvangst der depêche van Liverpool zijn de prijzen aanmerkelijk gerezen en zelfs fr. 1 a 2 hooger dan gisteren; de geheele omzet beliep nu 520 b., ofschoon tot 2 ure slechts 160 b. geplaatst waren. Buitendien zijn op levering nog 2000 b. afgedaan. Heden was evenwel niets meer te doen tot dezelfde prijzen, daar men hooger houdt. — RIJST. In veiling vonden 2300 b. Bengaal nemers tot fr. 12. 25 a 13. 25. — TALK kalm met onveranderde prijzen; 32 f. Russ. zijn tot fr. 64. 50 en 25 f. dito op Dec. tot fr. 64 verkocht.

AVIGNON den 19 December.

MEEKRAP. De stemming blijft even kalm en de koers is nom. op fr. 43 a 45 voor Rosé en fr. 48 a 50 voor Palud, naar kwalit. De markt is onder den indruk der aanstaande feesten zoo als altijd op het einde des jaars. In Gemalen ging niets om.

HAMBURG den 21 December.

KOFFIJ voor cons. met eenigen handel. — GRANEN. Tarwe brengt bij geringen omzet naauwelijks vorige prijzen op. Rogge zeer flaauw. — RAAPOLIE in loco 21. 10 a 12, op Mei 23. 8 a 12.

Advertentien.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen geliefden Vader, den Wel Ed. Heer R. BORDEWIJK, betuigen wij bij deze onzen welmeenenden dank.

H. M. MENSING,
BORDEWIJK.
P. BORDEWIJK.
A. A. BORDEWIJK.
A. BORDEWIJK.

Rotterdam
23 *December* 1857.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER *B. SMITS*, hartelijk geliefde Echtgenoot van

Rotterdam W. A. VROLIJK.
20 *December* 1857.

Eenige kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van ruim 72 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Vrouwe GEERTRUIDA TERBRUGGEN, Weduwe van den Heer Mr. HENDRIK CHRISTIAAN VAN CONVENT TEN OEVER, in leven *Voorzitter der Arrondissements-Regtbank te 's Hertogenbosch.*

Rotterdam 21 *December* 1857.

Mr. V. C. TEN OEVER.
W. J. V. C. TEN OEVER. — VAN MARLE.
A. C. H. V. C. TEN OEVER.
J. H. A. V. C. TEN OEVER.
M. P. KETELAAR.
C. A. L. C. KETELAAR. — V. C. TEN OEVER.
Dr. G. PH. F. GROSHANS.
M. GROSHANS. — V. C. TEN OEVER.
J. H. MANN.
G. H. MANN. — V. C. TEN OEVER.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

VIERDE LEESVERGADERING bij het Departement *Rotterdam* der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, op HEDEN den 23 December 1857, des avonds ten half acht ure precies, in het Gebouw des Departements.

Spreker de Wel Ed. Zeer Gel. Heer Dr. **J. B. MOLEWATER.**

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris*.

VADERLANDSCH FONDS
TER AANMOEDIGING VAN 'S LANDS ZEEDIENST,
opgerigt in 1781.
GRATIFICATIEN-BETALING,
op MAANDAG den 4 JANUARIJ 1858, ten elf ure, te Amsterdam en elders bij Commissarissen van voormeld Fonds.

PRIJSVRAAG.

Het BESTUUR der **Rotterdamsche Diergaarde** looft eenen Prijs uit van **DRIEHONDERD GULDEN**, voor het best gekeurde Ontwerp van een ***Societeits-Gebouw*** voor de **Diergaarde**, in te leveren vóór of op 31 Januarij 1858.

De Voorwaarden liggen ter lezing, en nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende, Houttuin, 11, 209.

De Opzigter over de Gebouwen in de Diergaarde zal des morgens, tusschen 9 en 12 ure, de noodige aanwijzing doen.

Namens het Bestuur,
N. J. HOFFMANN, *Secretaris*.

Wordt gevraagd tegen Februarij aanstaande
een Kantoorbediende,
volkomen met het **Expeditie-Vak** bekend en eene schoone Hand Schrijvende, Salaris naar bekwaamheden.

Adres, onder de letters A A, Bij *H. T. HENDRIKSEN*, Boekhandel, Hoogstraat.

Men vraagt tegen Februarij eene
DERDE MEID,
van de P. G., goed kunnende Naaijen, met de Wasch omgaan en Tafeldienen. Adres in Persoon of met *franco* Brieven bij E. H. VIS, in de Lange Baanstraat, wijk 10, n.° 289, alhier.

Messina en Palermo
CHINA'S APPELEN
TE KOOP, *f* 5½ a *f* 5 **de Kist**, naar kwantiteit, Zeestuks, a Contant zonder korting.

Adres LENERSAN & Co., Rotterdam. Brieven *franco*.

TE KOOP,
TOT VERMINDERDEN PRIJS,
Droog Gezouten Amerikaansch
SPEK,
in Kisten, zijnde **Long** en **Short Middles.** Adres bij de Makelaars MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, te Rotterdam.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.